

**АКАДЕМІЧНА
ДОБРОЧЕСНІСТЬ**

ПЕРЕВІРКА НА ПЛАГІАТ

Поняття академічної доброчесності

ст. 42 Закону України
«Про освіту»

Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень

Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації

академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів

фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень

Порушення академічної доброчесності

списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування

хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти

Плагіат

ст. 50 Закону України
«Про авторське право та
суміжні права»

Плагіат - оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору

ч. 4 ст. 42 Закону України
«Про освіту»

Академічний плагіат – це «оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства»

Види академічного плагіату

Дослівне запозичення текстових фрагментів без оформлення їх як цитат з посиланням на джерело

Перепарафразування тексту джерела у формі, що є близькою до оригінального тексту

**Академічний
плагіат**

Використання інформації з джерела без посилання на це джерело

Подання як власних робіт, виконаних на замовлення іншими особами, у тому числі робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання

Виключення, які не є плагіатом

- загально відомі знання;
- загально відомі факти;
- ідіоми;
- ідеї або визначення, що широко розповсюдженні та відомі;
- перефразування своїми словами фрази при перекладі з діалекту чи іншої мови, якщо не існує широко відомої фрази чи прийнятого офіційного перекладу;
- повідомлення про новини дня або поточні події, що мають характер звичайної прес-інформації;
- твори народної творчості (фольклору);
- видані органами державної влади у межах їх повноважень офіційні документи політичного, законодавчого, адміністративного характеру

Виключення, які не є плагіатом

- державні символи України, державні нагороди, символи та знаки органів державної влади, Збройних Сил України та інших військових формувань тощо
- грошові знаки;
- розклади руху транспортних засобів, розклади телерадіопередач, телефонних довідників та інших аналогічних баз даних;
- опублікування анонімного твору під власним іменем, так як у цьому випадку на анонімний твір авторське право не поширюється;
- ст. 10 Закону України «Про авторське право та суміжні права»

Критерії перевірки на плагіат

Системи перевірки використовують складні алгоритми для аналізу текстів. Основними критеріями є:

Унікальність: Відсоткове співвідношення авторського тексту до запозиченого. Для наукових робіт нормою вважається унікальність понад 75–85%

Цитування: Виявлення коректно оформлених посилань. Більшість систем ігнорують текст у лапках або список літератури, якщо вони оформлені за стандартами (АРА, ІЕЕЕ, ДСТУ)

Парафраз та переклад: Сучасні системи (на базі ШІ) здатні розпізнавати спроби замінити слова синонімами або переклад тексту з іноземних мов

Схожість коду (для ІТ): Порівняння структури алгоритмів, назв змінних та логіки виконання програм

Академічні та загальні текстові сервіси

Turnitin: Світовий лідер (США). Використовується більшістю провідних університетів світу. Має доступ до закритих баз наукових видань.

Unicheck: Українська розробка, що стала глобальною. Визнана за високу точність та зручну інтеграцію з LMS (Moodle, Canvas, Google Classroom).

StrikePlagiarism: Польська система, що широко використовується в європейському та українському освітньому просторі для перевірки дисертацій та магістерських робіт.

PlagScan: Німецький сервіс, орієнтований на високі стандарти безпеки даних (GDPR) та академічну точність.

Copyscape: Спеціалізується на пошуку дублікатів контенту в мережі Інтернет (США).

Grammarly Plagiarism Checker: Потужний інструмент від компанії з українським корінням, що перевіряє тексти на мільярдах веб-сторінок.